

Shiv Chhatrapati Shikshan Sanstha's
Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur
Department of -MARATHI
A) A SUMMARY REPORT

1) Title of Programme:	एक दिवसीय राज्यस्तरीय लेखन कार्यशाळा विषय : 'संशोधन पद्धती : भाषा व सामाजिकशास्त्रे'			
2) Name of Organizing Department/Unit:	मराठी			
3) Name of the Coordinator(s)/ Convener(s)/ Organizer(s) of the Programme:	डॉ. संभाजी पाटील			
4) Date(s) of the Programme:	१८ ऑक्टोबर, २०२१			
5) Venue:	ऑनलाईन कार्यक्रम ('झुम' ॲप)			
6) Target Group:	UG			
7) Number of Participants:	Male	Female	Total	
A separate list with signatures be maintained in the department/Unit)	Teaching	०५	००	०५
	Non-Teaching	०१	००	०१
	Students	--	--	१५५
8) Name(s) and details of Resource Person(s), if any:	१) प्रोफेसर डॉ. अर्जुन नन्नावरे विभाग व संशोधन केंद्र प्रमुख, पदवी व पदव्युत्तर भूगोल विभाग, शिवाजी महाविद्यालय, बारशी २) डॉ. अनिल जायभाये प्राध्यापक, स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठ उपकेंद्र, लातूर			
9) Total Expenditure for the Programme:	१४००/- रु			
10) Source of Funding:	राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर			

B) A Report

i. Title: 'संशोधन पद्धती: भाषा व सामाजिकशास्त्रे'

ii. Introduction :

१८ ऑक्टोबर २०२१ रोजी महाविद्यालयातील मराठी विभागाने 'संशोधन पद्धती: भाषा व सामाजिकशास्त्रे' विषयावर ऑनलाईन एक दिवसीय लेखन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. 'संशोधनाच्या विविध पद्धती', 'प्रकल्प लेखन, शोधनिबंध आणि भाषिक उपयोजन' या दोन सत्रांमध्ये ही कार्यशाळा यशस्वीपणे संपन्न झाली. या राज्यस्तरीय कार्यशाळेस प्रथम सत्राचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे व साधन व्यक्ती बाशीं येथील डॉ. अर्जुन नन्नावरेतरद्वितीय सत्राचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे परीक्षा नियंत्रक तथा भूगोल विभागप्रमुख डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर व साधन व्यक्ती म्हणून डॉ. अनिल जायभाये हे होते. यावेळी ०५ प्राध्यापक, ०१ शिक्षकेतर कर्मचारी आणि १५५ विद्यार्थी उपस्थिती होते.

iii. Objectives of the Programme:

1. विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनाची आवड निर्माण करणे.
2. संशोधनाचे बारकावे समजावून सांगणे.
3. संशोधनाच्या पद्धती समजावून सांगणे.
4. संशोधन हे मानवी विकासासाठी उपयुक्त असते, हे समजून घेणे.

iv. Details of Participants: बी. ए., बी. एस्सी., बी. कॉम-मराठी द्वितीय व ऐच्छिक भाषा -मराठी विषयाचे एकूण १५५ विद्यार्थी, ०५ प्राध्यापक, ०१ शिक्षकेतर कर्मचारी आदींची उपस्थिती होती.

v. Brief Summary of Events

१८ ऑक्टोबर २०२१ रोजी महाविद्यालयातील मराठी विभागाने 'संशोधन पद्धती: भाषा व सामाजिकशास्त्रे' या विषयावर एका ऑनलाईन एक दिवसीय लेखन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. 'संशोधनाच्या विविध पद्धती', 'प्रकल्प लेखन, शोधनिबंध आणि भाषिक उपयोजन' या दोन सत्रांमध्ये ही कार्यशाळा यशस्वीपणे संपन्न झाली या राज्यस्तरीय कार्यशाळेस महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे व साधन व्यक्ती बाशीं येथील डॉ. अर्जुन नन्नावरे, द्वितीय सत्राचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे परीक्षा नियंत्रक तथा भूगोल विभागप्रमुख डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर व साधन व्यक्ती डॉ. अनिल जायभाये हे होते.

'प्रकल्प लेखन, शोधनिबंध आणि भाषिक उपयोजन' या विषयावर बोलताना डॉ. अनिल जायभाये म्हणाले, नवीन ज्ञान प्राप्त करणे व प्राप्त ज्ञानाचा मानवी जीवनासाठी उपयोग करणे हा संशोधनाचा मुख्य हेतू आहे. माणूस चिकित्सक प्राणी आहे. तो पुनर्विचार करणारा आहे. तो जसे आहे तसे स्वीकारत नाही. त्यासाठी तो तर्कशक्तीचा वापर करतो. संशोधनाची सुरुवात ही समस्या निश्चिती पासून होते. संशोधनासाठी चार पद्धतीने वाचन करावे, संशोधनाचा विषय मौलिक असावा, त्याची उद्दिष्टे निश्चित करावीत, संशोधन पद्धतीची योग्य निवड करावी. केवळ जुन्या संशोधन पद्धतीवर अवलंबून न राहता तिची चिकित्सा करून नव्या संशोधन पद्धतीचा वापर करावा. मला वाटतं ? या सारखी विधाने संशोधनात वापरू नयेत. संशोधनात आपल्या विधानाला मान्यता प्राप्त होण्यासाठी पुरावे जोडणे अत्यंत आवश्यक असते. संशोधन निष्पक्ष भूमिकेतून करावे. जिद्द, चिकाटी, आलेल्या आव्हानांना सामोरे जात नैतिकतेचे पालन करत, तथ्य संकलन करून संशोधनातील वस्तुनिष्ठता सिद्ध करावी. संशोधनासाठी योग्य संदर्भ द्यावेत. जेणेकरून संशोधन विषयाला विश्वसनीयता प्राप्त होईल. कोणताही शोधनिबंध, प्रकल्प लेखन हे भाषेच्या माध्यमातून आकारास येत असते त्यामुळे भाषेचा संशोधनात फार मोलाचा वाटा असतो. या दृष्टीने मराठी संशोधनाचा परिघ समृद्ध होईल.

संशोधन म्हणजे केवळ हौस, इच्छा इत्यादीसाठी नसून संशोधन हे पूर्ण वेळेचे निष्ठेचे काम असते. किंबहुना संशोधनवृत्ती म्हणजे, सत्यशोधन वृत्ती होय. ती अंगी यावी यासाठी संशोधकांमध्ये काही गुण असावे लागतात. उदा. जिज्ञासा, सत्यनिष्ठा, निर्भयता, परिश्रमशीलता आदी गोष्टीची गरज संशोधकांमध्ये असणे अपेक्षित असते. या सर्वांचा परिचय व्हावा शोधन या दृष्टिकोनातून स, पद्धतीवर चर्चासत्रेहोणे अत्यंत गरजेचे आहे. असेही त्यांनी नमूद केले.

यावेळी ०५ प्राध्यापक, ०१ शिक्षकेतर कर्मचारी आणि १५५ विद्यार्थी उपस्थिती होते..

vi. Conclusion, with Feedback on the Programme

संशोधन पद्धती म्हणजे काय, संशोधन कसे करायाचे, एखादा विषय संशोधनासाठी घेतल्यानंतर त्याची मांडणी कोणत्या प्रकारे करायाची. याची माहिती मिळाली. संशोधनाचे टप्पे कसे करायाचे याची माहिती देण्यात आली. संशोधन पद्धतीचा विद्यार्थ्यांना बोध झाला.

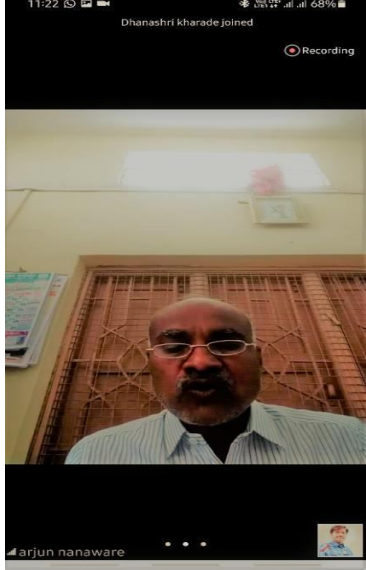
vii. Any Appendix If Necessary: उपस्थितांची यादी सोबत जोडली आहे.

HOD
मराठी विभागप्रमुख
राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त),
लातूर ४१३ ५१२

Principal
प्राचार्य
राजर्षी शाहू महाविद्यालय
(स्वायत्त), लातूर

C) Geotagged Photographs –

		
‘संशोधनाच्या विविध पद्धती’ या विषयावर मार्गदर्शन करताना डॉ. अर्जुन नन्नावरे	प्रकल्प लेखन, शोधनिबंध आणि भाषिक उपयोजन’ या विषयावर मार्गदर्शन करताना डॉ. अनिल जायभाये	उपस्थित मराठी विषयाचे प्राध्यापक व सत्राध्यक्ष उपप्राचार्य डॉ. एस. एन. शिंदे व डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर

		
उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी संख्या	कार्यशाळेसाठी ईतर महाविद्यालयातील प्राध्यापका	कार्यशाळेसाठी उपस्थित विद्यार्थी

E) Copies of Brochure Prepared for the Programme : कार्यक्रमाचा डिजिटल फलक

F) Any Other Publicity Material (news reports, online publicity, etc) (hard and soft copies to be maintained by the department/ Unit).

Principal
प्राचार्य
राजर्षी शाह महाविद्यालय
(स्वायत्त), लातूर